

Kommunerna i Fyrbodal

Riktlinjer för fysisk tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Västra Götalandsregionen tillsammans med kommunerna i länet har tagit fram förslag till riktlinjer för fysisk tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. I arbetet har också handikapporganisationerna, Konsumentverket, Boverket, Länsstyrelsen med fler varit delaktiga.

Hela dokumentet finns att tillgå på:

<http://nyheter.vgregion.se/sv/Nyheter/Regionkansliet/Skapa-pessmeddelande/Beslut-i-regionstyrelsen-den-22-september/>

Regionen har beslutat att ställa sig bakom förslaget.

Riktlinjerna tydliggör krav som ska uppfyllas vid ny-, om- och tillbyggnation av lokaler dit allmänheten har tillträde, vid förhyrning, för mark som tas i anspråk för bebyggelse, nyanläggning på allmänna platser och vid åtgärdande av enkelt avhjälpna hinder. Utgångspunkten vid utformning av riktlinjerna är de behov som personer med svårighet att röra sig, att höra, att se, att bearbeta, tolka och förmedla information samt att tåla vissa ämnen har. Riktlinjerna och standarden är utformad så att de ska kunna antas av såväl regionen som av länets kommuner.

Ärendet har föredragits på Direktionen i Fyrbodal den 22 oktober 2009. Där beslutades att rekommendera medlemskommunerna att anta föreslagna riktlinjer.

Uddevalla 2009-10-26

Lars Lindén
Förbundschef

Bilaga:

Riktlinjer för fysisk tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Beskrivning av riktlinjer och standarder för fysisk tillgänglighet och användbarhet

Tillgängligheten och användbarheten anges dels som riktlinje, dels som standard. I vissa fall måste tillgänglighetskraven vägas mot ekonomiska och praktiska faktorer – denna avvägning har gjorts i förslaget till riktlinjer.

Riktlinjen anger huvuddragen i funktionen och ger förståelse för vad som ska uppfyllas. Här ingår inga detaljkrav. Riktlinjen är därmed mer beständig än standarden, och behöver därför inte uppdateras lika ofta.

Standarden anger de behov som personer som har svårt att röra sig, svårt att höra, svårt att se, svårt att bearbeta, tolka och förmedla information samt svårt att tåla vissa ämnen har samt lagkrav och verksamhetens förutsättningar. Standarden utgör ett levande material, som ska följa samhällsutvecklingen, den tekniska utvecklingen, forskningen och inte minst de förändrade behov som personer med funktionsnedsättningar redovisar.

Standard:

	GRÖN	GUL	RÖD
Syfte	Tillgängligt för nästan alla	Tillgängligt för några men inte för alla	Ej tillgängligt

Syfte

Inför varje standard beskrivs i ett syfte varför behoven i standarden behöver uppfyllas.

Grön standard = Tillgängligt för nästan alla

Grön standard anger vilka behov som måste uppfyllas för att uppnå en tillgänglig och användbar miljö. Föreskrifter anger att miljöer ska vara användbara. Vad som menas med användbar är definierat i den gröna standarden och är baserat på lagkrav och erfarenheter.

Gul standard = Tillgängligt för några men inte för alla

Gul standard anger vilka lagkrav som Boverket har som miniminivå på tillgänglighet. I de fall lagkrav och erfarenheter sammanfaller finns endast en grön nivå.

Röd standard = Ej tillgängligt

Röd standard uppfyller varken lagkrav eller erfarenheter.

Disposition

Riktlinjen är upplagd efter rumsliga kategorier med hänsyn till de funktioner som platsen/lokalen ska fylla. Utgångspunkten är en förflyttning utifrån och in i en byggnad.

Förslag till riktlinjer

Följande riktlinjer för fysisk tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning föreslås:

1. Angörings- och handikapparkeringsplatser

Angöringsplatser ska finnas i omedelbar anslutning till entréer avsedda för allmänheten. Av- och påstigning ska ske enkelt och säkert. Personer med olika funktionsnedsättningar ska självständigt eller med personligt stöd kunna parkera sitt fordon i nära anslutning till de entréer i byggnaden som är avsedda för allmänheten. Det ska vara enkelt och säkert att komma i och ur fordonet samt förflytta sig från parkeringsplats till gångväg.

2. Gångvägar mellan parkeringar, hållplatser och entréer

Personer med olika funktionsnedsättningar ska lätt kunna orientera sig samt enkelt, självständigt och utan fara ta sig fram till entrén.

3. Dörrar och öppningar till och i byggnader

Personer med olika funktionsnedsättningar ska självständigt kunna passera in och ut genom entréer och dörrpassager/öppningar avsedda för

allmänheten, samt ha möjlighet att vänta väderskyddat utan att störas av allergiframkallande faktorer.

4. Handikapptoiletter och övriga toaletter

Personer med olika funktionsnedsättningar ska självständigt och med bibehållen integritet kunna använda toalettens samtliga funktioner på ett tryggt och säkert sätt.

5. Hissar

Personer med olika funktionsnedsättningar ska självständigt kunna utnyttja hissens funktioner på ett tryggt och säkert sätt. Assistent och anhörig ska kunna åka med i hissen.

6. Trappor

Personer med olika funktionsnedsättningar ska, där funktionsnedsättningen ej omöjliggör, självständigt och säkert kunna förflytta sig i och intill trappan. Trappans utformning ska även möjliggöra förflyttning med personligt stöd.

7. Ramper

Personer med olika funktionsnedsättningar ska självständigt och säkert kunna ta sig upp på, förflytta sig och ta sig ifrån rampen. Rampens utformning ska möjliggöra förflyttning med personligt stöd.

8. Inomhusmiljö

Personer med olika funktionsnedsättningar ska tryggt och säkert kunna vistas i lokalerna. Inomhusmiljön ska medge så hög grad av självständighet som möjligt.

9. Kapprum

Personer med olika funktionsnedsättningar ska kunna utnyttja alla kapprummets funktioner på samma villkor som andra besökare.

10. Sammanträdesrum, samlingslokaler, lektionssalar, åskådarläktare

Personer med olika funktionsnedsättningar ska på jämlika villkor kunna agera som passiv och aktiv deltagare utan att begränsas av lokalens utformning eller miljö.

11. Restauranger, matsalar, kaféer

Personer med olika funktionsnedsättningar ska självständigt och/eller med personlig service enkelt kunna nyttja restaurangens, matsalens och kaféets alla funktioner på samma villkor som övriga gäster.

12. Uteplatser, balkonger

Personer med olika funktionsnedsättningar ska lätt kunna orientera sig, ta sig fram och vistas på uteplats och balkong utan att hinder för delaktighet uppstår.

13. Utemiljö

Personer med olika funktionsnedsättningar ska lätt kunna orientera sig, ta sig fram och vistas i utemiljön utan att hinder för delaktighet uppstår. Aktiviteter som finns är utformade så att alla kan delta.

14. Omklädningsrum

Personer med olika funktionsnedsättningar ska med bibehållen integritet kunna klä om, utan att begränsas av omklädningsrummets utformning eller miljö.

15. Duschrum

Personer med olika funktionsnedsättningar ska kunna använda duschrummet utan att begränsas av utformningen.

16. Bassänger

Personer med olika funktionsnedsättningar ska självständigt och enkelt kunna nyttja bassängens alla funktioner på samma villkor som övriga.

17. Rum för undersökning, behandling och vård

Personer med olika funktionsnedsättningar ska kunna orientera sig, förflytta sig och använda sig av rummen utan att hinder för delaktighet uppstår.

18. Elevrum

Personer med olika funktionsnedsättningar ska kunna nyttja alla rummets funktioner på samma villkor som andra boende. Personer som använder rullstol eller olika gåstöd ska kunna nyttja det speciellt utformade rummets alla funktioner på samma villkor som andra boende.

19. Lokaler för hushållsarbete inom boende och rehabilitering

Personer med olika funktionsnedsättningar ska självständigt kunna använda köks- och tvättutrymmets samtliga funktioner på ett tryggt och säkert sätt.

20. Bibliotekslokal

Personer med olika funktionsnedsättningar ska självständigt och säkert kunna orientera sig och ta sig fram till informations-/lånediskar, hyllor, toaletter, trappor, hissar och kunna vistas i lokalen. De funktioner som finns i biblioteket är möjliga att använda för personer med olika

funktionsnedsättningar. Den service som ges ska vara tillgänglig för personer med olika funktionsnedsättningar.

21. Skyltinformation

Personer med olika funktionsnedsättningar ska, där funktionsnedsättningen ej omöjliggör det, självständigt och enkelt kunna ta del av informationen och kunna använda sig av den.

22. Automater

Personer med olika funktionsnedsättningar ska självständigt och säkert kunna orientera sig till, kunna ta sig fram till och använda automaten samt ta del av instruktioner/information.

Exempel: Innomhusmiljö

Riktlinjer:

Personer med olika funktionsnedsättningar ska kunna vistas i lokalerna utan att förorsakas lidande eller att funktionsnedsättningen förvärras så att hinder för delaktighet uppstår.

Standard:

	SYFTE	GRÖN	GUL	RÖD
Orientering och förflyttning				
8.2	Personer med svårt att se eller bearbeta, tolka och förmedla information hittar lättare om det mellan strategiska funktioner finns ledstråk. Exempel på sådana funktioner är hissar, toaletter, kapprum och trappor.	Gång-/ledstråk mellan viktiga målpunkter har ljushetskontrast minst 0,40 enligt NCS och avvikande struktur mot den omgivande ytan. Referens 2,3,5 §		
8.7	Personer som använder rullstol eller rollator kan uppleva att det är arbetsamt att ta sig upp för en lutning. För att inte hjälpmedlet ska rulla bakåt måste användaren hela tiden hålla emot med hjälp av sina armar. Elrullstol för inomhusbruk behöver enligt gällande standard endast klara cirka 1:20. Högre lutning kan innebära att rullstolen inte tar sig upp och det finns även risk att välta. Hiss kan också användas för att utjämna nivåskillnaden.	Ytorna är plana eller finns ramp som lutar högst 1:20 vid trappor eller andra nivåskillnader med höjdskillnad högst 1 meter. Utformning av ramp se avsnitt 7. Ramper. Referens 2,3 §	Ytorna är plana eller finns ramp som lutar högst 1:12 vid trappor eller andra nivåskillnader med höjdskillnad högst 1 meter. Utformning av ramp se avsnitt 7. Ramper. Referens 2,3 §	